Çanakkale Boğazında *Noctulica scintillans* (Dinophyceae) Yoğunluğunda ve Biyo-hacminde Oluşan Kısa Zaman Serili Değişimler

Muhammet TÜRKOĞLU, Yeşim BUYÜKATEŞ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Su Ürünleri Fakültesi, Temel Bilimler Bölümü, Terzioğlu Kampüsü 17100 Çanakkale, Türkiye

Özet

Bu çalışmada, Mart 2001 ve Mart 2002 periyodunda Çanakkale Boğazı yüzey suyunda bir yıllık periyotta bazı ekolojik değişkenlere bağlı olarak *Noctulica scintillans* yoğunluğunda ve biyo-hacminde meydana gelen kısa zaman serili (haftalık) değişimler irdelenmiştir. *N.scintillans* yoğunluğu ve biyo-hacmi sırasıyla 0.00E+00-7.33E+04 hücre L^{-1} ve 0.00E+00-1.20E+12 μm^3 L^{-1} arasında değişim göstermiştir. Yıl boyunca Mart-Haziran ve Kasım-Şubat dönemleri olmak üzere iki önemli üreme döneminin oluştuğu görülmüştür. Mart-Haziran periyodunda hücre yoğunluğu bakımından Mayıs (6.60E+04 hücre L-1) ve biyo-hacim bakımından Haziran ayı (1.20E+12 μm^3 L^{-1}), Kasım-Şubat periyodunda hücre sayısı bakımından Aralık (7.33E+04 hücre L-1) ve biyo-hacim bakımından Ocak ayı (4.94E+11 μm^3 L^{-1}) en yüksek piklerin oluştuğu aylardır. Yıl boyunca hücre yoğunluğunda ve biyo-hacminde oluşan pik değerlerin sırasıyla Aralık ve Ocak aylarında oluşmasıyla birlikte, Mart-Haziran periyodundaki üreme potansiyelinin Kasım-Şubat dönemindekinden daha önemli olduğu görülmüştür. Temmuz-Ekim döneminde bu türe ait herhangi önemli bir üreme potansiyeli oluşmamıştır. Bunun en önemli muhtemel nedenleri arasında bu dönemde oluşan aşırı diyatom üremelerinin (2.15E+06-6.46E+07 hücre L^{-1}) *N.scintillans* üreme potansiyelini oldukça baskılamış olması gösterilebilir. Hücre yoğunluğu bakımından *N.scintillans* türünün Dinophyceae grubuna ve toplam fitoplanktona olan katkısı (sırasıyla %0-33.3 ve 0-3.70) oldukça düşük iken, biyo-hacim bakımından oldukça yüksek (%0-99.5 ve 0-99.0) bulunmuştur. Bu durum veri grupları arasında oluşan korelasyon katsayıları ile de desteklenmiştir. Genel anlamda, Çanakkale Boğazında yıl boyunca *N.scintillans* türünde görülen yüksek büyüme kapasitesi ve bu türün toplam fitoplanktona olan katkıları bölgenin ötrofik bir yapıya sahip olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Çanakkale Boğazı, *Noctulica scintillans*, kısa zaman serili değişimler